

MICHALOVI CHORVÁTHOVI

23. marca 1946

Oznám predsedníčke Bloku výtvarných umelcov pi. Šimerovej-Fridrichovej, že Kčs 50 000 (päťdesiat tisíc) na usporiadanie Majerníkovej výstavy má Blok zaistených, nech sa obráti v *pondelok* na povereníka výživy Rudolfa Fraštackého, ktorý dá pre Blok na tento účel zmienenú sumu k dispozícii. Nech jej sekretariát povereníka (profesor Otto alebo pi. Frišová) pomôže vyjednať skorý prístup k Fraštackému.

Dúfam, že výstava bude môcť byť v opravenej už budove UBS. Nech sa urobí najlepší výber Majerníkových prác a výstava sa usporiada tak, aby bola pietnym prejavom úcty k dielu najväčšieho slovenského maliara tejto epochy.

Povereník:
L. Novomeský

Ester Šimerová-Martinčeková (vl. m. Fridrichová, nar. 1909) predstaviteľka moderného slov. maliarstva. V r. 1946-47 predsedníčka Bloku slovenských výtvarníkov.

BSV — predchodca Zväzu slov. výtvarných umelcov (1946-49). Združoval Umeleckú besedu slov., Skupinu 29. augusta, Bohúň, Trojštít a Svojinu.

Výstavu Cypriána Majerníka v Bratislave otváral 12. IV. 1946 predseda SNR J. Lettrich, prejav predniesol Novomeský. V skratke v ňom vyslovil vzťah k modernému umeniu. Povedal o. i.: „Slovensko nemalo európskejšieho maliara nad autora týchto obrazov a Európa nebola zobrazená slovenskejšie... Lež hoci s celou plejádou moderných umelcov... i Majerník mocne precituje vzrušujúcu tragiku sveta, máloktoľomu sa podarilo tak slovensky vyjadriť tento bezhraničný smútok, túto internacionálnu tieseň“, tak ako Majerníkovi. „Keď v počiatkoch nového historického obdobia pre náš národ začíname pestovať slovenskú kultúrnu tradíciu výstavou

obrazov Majerníkovej úrovne a hlásime sa manifestačne k takému zmyslu umeleckého diela, aký sa nám zjavuje v tých plátnach; keď všeobecne pochopíme, že dielo, pred ktorým tu dnes stojíme, je skutočne národné a neponecháme ho osudu nepochopeného a nedoceneného diela prekliatych umelcov, dobre sme vykročili na ceste medzi národy vzdelané a kultúrne.“

Novomeský zaobstaral peniaze na Majerníkovu výstavu. V liste povereníkovi vnútra J. Viktorymu (22. III.) žiada vybavenie podpory pre BSV, ktorý je bez prostriedkov, „hoci na rozvinutí jeho činnosti máme eminentný záujem“. (Išlo o sumu 80 000 Kčs z býv. Kinofondu.)

Staral sa aj o jednotlivých výtvarníkov. 21. III. požiadal P. Jilemnického, aby zistil, ako vybaviť uvoľnenie peňazí z viazaného účtu Ferdiša Kostku. „Nedaj veci zaspať, najmä keď starý Kostka sám je nesúci si tieto veci vybehať. Ostatné sa pokúsim zariadiť. Ak by bolo treba zatlačiť na financiách v jeho prospech, stojím k dispozícii.“